

MĪLESTĪBAS PORTRETS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1. Kor. 13; Mt. 24:12; Gal. 5:22, 23; 1. Tīm. 1:14; 1. Jņ. 4:8.

ATMIŅAS PANTS:

“Tā nu paliek ticība, cerība, mīlestība, šīs trīs; bet lielākā no tām ir mīlestība” (1. Kor. 13:13).

Mīlestība var uzvarēt visu. Tāpēc Pāvilam bija tik daudz ko teikt par to. Vārdu saime “agapaō” – visbiežāk lietotais grieķu vārds Jaunajā Derībā, lai izteiktu mīlestības jēdzienu, – viņa vēstulēs parādās vairāk nekā 135 reizes. Tā ir gandrīz puse no visiem gadījumiem Jaunajā Derībā. Tam vajadzētu mums kaut ko atklāt par Pāvila vēstules Korintas draudzei centrālo tēmu.

Jaunajā Derībā ir daudz ievērojamu tekstu par mīlestību – piemēram, Rom. 8:35–39, 1. Kor. 2:9, 1. Kor. 8:3, Gal. 2:20, Kol. 1:13, 1. Tes. 3:12 un citi.

Bet nekas nav salīdzināms ar 1. Kor. 13. nodaļu! Pagājušajā nedēļā mēs redzējām, ka bez mīlestības viss, pat garīgās dāvanas, ir bezvērtīgas. Šonedēļ mēs dziļāk aplūkosim 1. Kor. 13 un šīs nodaļas brīnišķīgo mīlestības portretu.

Kā mēs redzēsīm, mīlestība nav tik daudz emocijas, cik attieksme, kas jāizpauž dzīvē, darbos un vārdos; citādi tā nebūs neko vērtā.

Kas mīlestība patiesībā ir un ko tā dara, pilnībā ir atklāts Jēzus dzīvē.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 15. augustā.

Mīlestības būtiskums

Pagājušajā nedēļā mēs pieskārāmies mīlestības tēmai, kā tā atklājusies 1. Kor. 13. Izpētīsim šos Pāvila vārdus vēl dziļāk.

Izlasi 1. Kor. 13. Apkopo, ko viņš mums saka par mīlestību. _____

Pāvils nesaka, ka runāšana mēlēs (1. Kor. 13:1), pravietošana, izpratne, zināšanas, ticība (1. Kor. 13:2) un labdarība (1. Kor. 13:3) ir bezjēdzīgas. Tās ir bezjēdzīgas tikai tad, ja tās nevada mīlestība.

Mīlestība, par kuru runā Pāvils, netiek izteikta tādās frāzēs kā: “Es mīlu zemenes” vai “Es mīlu savus draugus” vai pat “Es mīlu savu laulāto un bērnus”. Viņš arī nerunā par tādu mīlestību, kādu redz filmās. Un nē, tā nav erotiskā mīlestība, lai gan šo fragmentu bieži izmanto kāzu sprediķos.

Šo mīlestību nevar reducēt līdz pieķeršanās jūtām, labdarībai, tikumībai vai labvēlībai. Tomēr tās visas lielākā vai mazākā mērā to atspoguļo. Šī mīlestība ir īpaša žēlastība, ko mums dāvā Gars. Patiešām, mīlestība 1. Kor. 13 ir Gara dota motivācija, kas liek mums rīkoties ar pieķeršanos, labdarību, tikumību un labvēlību. Tā ir pilnīga mūsu darbību, jūtu un domu nodošana Kristum un mūsu tuvākajiem.

Izlasi Mt. 24:12. Kādu brīdinājumu Jēzus mums šeit dod? _____

Tāpēc “agapē” ir tik būtiska un nepieciešama. Kristus spēkā mēs nedrīkstam ļaut mīlestībai atdzist mūsu mājās, draudzēs un apkaimēs. Mums ir Kristus piemērs pie krusta, mirstot par mums. Vai gan varētu būt vēl labāks un spēcīgāks šāda veida mīlestības izpausmes piemērs? Lai gan, protams, mēs nekad nevarētu tādā pašā mērā izpaust savu mīlestību, Dieva žēlastībā mums būtu jācenšas to atklāt savā dzīvē tik lielā mērā, cik vien varam.

Kādos gadījumos šāda veida mīlestības izpausme patiešām var atstāt spēcīgu, pozitīvu iespaidu uz kādu, kuram šī mīlestība vajadzīga vairāk nekā jebkas cits? _____

Ko dara mīlestība

1. Kor. 13:4–7 ir šīs nodaļas sirds. Pāvils pievēršas mīlestības iezīmēm – parādot, kas mīlestība ir un kas tā nav, jeb ko mīlestība dara un ko tā nedara. Viņš mīlestību it kā personificē, lai mēs varētu iztēloties, kā uzvedas cilvēks, kuru piepilda Gara vadīta mīlestība. Savā mīlestības aprakstā Pāvils lieto virkni darbības vārdu. Viņam mīlestība vairāk ir rīcība, nevis jūtas un emocijas.

Ko tad mīlestība dara?

1. Ir pacietīga (“makrothymeō”). “Makrothymeō” nozīmē izrādīt pacietību pat sarežģītos apstākļos. Pacietība arī uzsver spēju būt iecietīgiem citam pret citu (Ef. 4:2).

2. Ir laipna (“chrēsteuomai”). Vārds “chrēsteuomai” Jaunajā Derībā sastopams tikai šeit, bet citi vārdi ar to pašu sakni citviet ir lietoti bieži. Septuagintā (Vecās Derības grieķu tulkojumā) šīs saknes vārdi bieži parādās Psalmos, runājot par Dieva laipnību, kas saistīta ar Viņa žēlastību (Ps. 145:9). Sakot, ka mīlestība ir laipna, Pāvils domāja, ka mūsu mīlestībai pret citiem jāatspoguļo Dieva līdzjūtība un žēlastība pret mums.

3. Pricājas (“synchairō”) par patiesību. Vārds “synchairō” nozīmē spēju piedzīvot prieku kopā ar citu cilvēku (Lk. 1:58; Lk. 15:6, 9; 1. Kor. 12:26; Fil. 2:17, 18).

4. Pacieš (“stegō”) visu. Pētnieki diskutē, vai “stegō” nozīmē “apklāt”, proti, paturēt kaut ko noslēpumā (kā sargājot), vai “izturēt” (noturības nozīmē). Izturības jēdziens skaidri parādās 1. Kor. 9:12, tādēļ lielākā daļa skaidrotāju un Bībeles tulkotāju otro variantu uzskata par ticamāku.

5. Tic (“pisteuō”) visam. “Pisteuō” ir tāda pati sakne kā grieķu vārdam “ticība” (“pistis”). 1. Kor. 13 kontekstā ticēt visam nozīmē uzticēties otram pat šaubu gadījumā.

6. Cer (“elpizō”) visu. Jaunajā Derībā darbības vārds “elpizō” vienmēr attiecas uz pārliecību vai gaidām, ka notiks kaut kas labs.

7. Iztur (“hypomenō”) visu. Visticamāk, starp “stegō” un “hypomenō” 1. Kor. 13:7 nav būtiskas atšķirības. Tie ir sinonīmi, kas šeit nozīmē izturību grūtību laikā. Pāvils lieto “hypomenō” panta beigās, lai izvairītos no “stegō” atkārtošanas. Atkārtojot to pašu konceptu ar citu vārdu, viņš ticēšanu un cerēšanu uzsver kā pašu svarīgāko. Citiem vārdiem, mīlestība iztur ticot un cerot.

Salīdziniet 1. Kor. 13:4–7 ar Gal. 5:22, 23. Kādas kopīgas idejas jūs redzat šajos abos fragmentos? Kā mēs varam izpaust šādu mīlestību savā dzīvē? _____

Ko mīlestība nedara

Izlasi vēlreiz 1. Kor. 13:4–7. Kāpēc Pāvils piemin arī tādas mīlestības īpašības, kas noformulētas nolieguma formā? _____

Vakar mēs pievērsāmies septiņām lietām, ko mīlestība dara; šodien aplūkosim astoņas lietas, ko tā nedara. **Mīlestība...**

1) Neskauž (“zeloō”). “Zeloō” var tikt lietots pozitīvi, kā “tiekties (“zeloō”) pēc augstākajām dāvanām” (1. Kor. 12:31), “tiekties pēc garīgajām dāvanām” (1. Kor. 14:1) un “tiekties praviotot” (1. Kor. 14:39). Taču šeit, tāpat kā Ap. d. 7:9, tas ir nolieguma formā. Ir labi tiekties pēc garīgajām dāvanām, bet nav labi apskaust apdāvinātus cilvēkus. Tas rada šķelšanos (1. Kor. 3:3).

2) Nelielās (“perpereuomai”). Darbības vārds “perpereuomai” izsaka augstprātību un tieksmi pēc citu uzslavas. Mīlestība tomēr nav vērsta uz sevi. To vēl skaidrāk parāda nākamais punkts.

3) Nav uzpūtīga (“physioō”). Darbības vārds “physioō” parādās 1. Kor. 8:1 Pāvila nozīmīgajā teicienā: “Atziņa dara uzpūtīgus, bet mīlestība ceļ.” Tas attiecas uz cilvēku, kas ir uzpūties no savas lielummānijas.

4) Neuzvedas nepieklājīgi (“aschēmoneo”). Darbības vārdam “aschēmoneo” var būt plašs nozīmju spektrs. Kopumā tas nozīmē rīkoties pretēji sociālajām un morālajām normām necienīgā, apkaunojošā vai nepiedienīgā veidā. Visticamāk, Pāvils atsaucas uz “stiprās” puses augstprātīgo un rupjo attieksmi Korintā pret “vājajiem” (1. Kor. 4:10; 1. Kor. 8).

5) Nemeklē (“zēteo”) savu labumu. Tas līdzinās tam, ko Pāvils saka 1. Kor. 10:24: “Neviens lai nemeklē savu, bet citu labumu.” No savām tiesībām mīlestība atsakās citu labā (sk. 5. tēmu). Tur, kur katrs meklē otra labumu, ieguvēji ir visi.

6) Neskaistas (“paroxynō”). Darbības vārds “paroxynō” norāda uz iekšēju uzbudinājuma stāvokli, kas liecina par vieglu aizkaitināmību. Tas nozīmē, ka mīlestība nav straujas dabas vai jūtīga.

7) Nepieņem ļaunu (“logizomai”). Šeit “logizomai” lietots grāmatvedības nozīmē: mīlestība neuzskaita citu nodarīto ļaunumu. Citiem vārdiem, mīlestība nozīmē arī piedošanu.

8) Nepriecājas par netaisnību (“chairō”). Mīlestība ne tikai neuzskaita citu kļūdas, bet arī nepriecājas par tām. Ja mēs patiesi mīlam citus, mēs nepriecāsimies par viņu kļūdām, bet centīsimies viņiem palīdzēt.

Jēzus portrets

Lasot 1. Kor. 13:4–7, mēs varam izjust sarūgtinājumu, apzinoties, ka lielākā vai mazākā mērā mēs esam pārāk nepilnīgi, lai atspoguļotu visas šīs mīlestības īpašības. Pāvils, rakstot 1. Kor. 13, visticamāk, domāja par Jēzu. Patiešām, tikai Kristus pilnīgi atklāja šādas mīlestības visas rakstura iezīmes. Tādējādi Pāvila mīlestības apraksts būtībā ir Jēzus portrets.

Izlasi Jņ. 13:1, 34; Jņ. 15:9, 12; 1. Tim. 1:14; 2. Tim. 1:7, 13; 1. Jņ. 3:16 un 1. Jņ. 4:7–12, 19–21. Ko mēs varam mācīties par mīlestību no šiem pantiem? _____

Dievs ir mīlestība (1. Jņ. 4:8). Viņš mūs tik ļoti mīl, ka deva Savu vienpiedzimušo Dēlu (Jņ. 3:16). Jēzus ir pilnīga šīs mīlestības izpausme (Ebr. 1:3). Ja vēlamies zināt, kā mīlestība izpaužas, mums rūpīgi jāraugās uz Jēzu. Ja uzmanīgi vērojam Jēzus attēlojumu Jaunajā Derībā, mēs redzam, ka visas pozitīvās mīlestības iezīmes no 1. Kor. 13 ir atrodamas Viņā.

Jēzus ir pacietīgs. “Bet tāpēc es esmu atradis apžēlošanu, lai īpaši manī Kristus Jēzus parādītu visu savu lēnprātību [makrothymia]” (1. Tim. 1:16).

Jēzus ir laipns. Bībele saka, ka “Kungs ir laipns” (1. Pēt. 2:3, LEB). Vārds “Kungs” šajā vietā attiecas uz Jēzu. Vārds “laipns” ir grieķu vārda “chrēstos” tulkojums, kas nāk no tās pašas saknes kā darbības vārds “chrēsteuomai” (“izrādīt laipnību”) 1. Kor. 13:4.

Jēzus priecājas par patiesību. Jēzus piedzīvoja prieku, pildot Tēva gribu un izjūtot Viņa mīlestību pret Sevi (Jņ. 15:9–11; Jņ. 17:12–14).

Jēzus panes/iztur visu. Ebr. 12:2, 3 teikts, ka Jēzus “izcieta krustu... [Viņš] izturēja tādu grēcinieku pārestību pret Sevi” (NKJV). Nevieni nav izcietis tik daudz kā Jēzus (Fil. 2:8). Viņš to darīja tādēļ, lai piepildītos gaidāmā liksmība.

Jēzus tic visam. Kad Ananija apšaubīja Pāvila atgriešanās patiesumu (Ap. d. 9:13, 14), Jēzus atbildēja: “Viņš ir mans izredzēts darbarīks” (Ap. d. 9:15, ESV). Jēzus redz cilvēkus ne tādus, kādi viņi ir, bet tādus, kādi kļūs Viņa spēkā.

Kādos vēl veidos Jēzus mums atklāj, kas patiesa mīlestība ir īstenībā? _____

Ticība, cerība un mīlestība

Mēs esam noskaidrojuši, ka mīlestība ir pacietīga, laipna, priecīga, noturīga, ticīga, cerīga un izturīga (jeb neatlaidīga), jo Jēzus iemieso visas šīs īpašības. Kad mēs saskatām šīs īpašības Jēzū, nākamais solis ir Viņu atdarināt. Tas bija Pāvila novēlējums korintiešiem. Tomēr, ja noņemam “ne” astoņām negatīvajām mīlestības īpašībām, “mēs iegūstam visai skanīgu aprakstu par korintiešu uzvedību draudzes lokā: skaudīgi, lielīgi, augstprātīgi, rupji, savtīgi, viegli aizvainojami un citu kļūdas meklējoši. Lietotos darbības vārdus Pāvils pielāgo korintiešu situācijai.” (Verlyn D. Verbrugge, “1 Corinthians,” The Expositor’s Bible Commentary: Romans-Galatians, pārstrādāts izdevums (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2008), 372. lpp.)

Korintiešiem bija daudz jāmācās. Arī mums. Aprakstījis, ko mīlestība dara un ko tā nedara, Pāvils noslēdz šo sadaļu, uzsverot mīlestības mūžīgo raksturu, lai mudinātu praktizēt patiesu mīlestību.

Kādā dienā pravietoējumi vairs nebūs vajadzīgi, mēs runāsim vienā valodā, un nepilnīgās cilvēku zināšanas dos vietu jaunām, pilnīgām Dieva zināšanām (1. Kor. 13:12). Gara dāvanas beigsies tikai tad, kad to mērķis būs pilnībā sasniegts (1. Kor. 13:10). “Bet mīlestība paliek mūžīgi!” (1. Kor. 13:8)

Tāpat, kad Kristus atgriezīsies, ticība pārvērtīsies skatīšanā (2. Kor. 5:7), un tas, uz ko mēs ilgi esam cerējuši, kļūs par realitāti (Rom. 8:24). Vēl jo vairāk – mīlestība būs mūsu trīsvienīgā Dieva rakstura zīme. Tomēr kaut kādā ziņā ticība un cerība arī paliks mūžīgi. Ticība kā pestīšanas pieredze (Rom. 4:3) un cerība kā vēlēšanās un gaidas pēc labākām baudām un zināšanām Jaunajā Zemē raksturo atpirkto pieredzi uz visiem laikiem. Tomēr mīlestība, Dieva mīlestība, valdīs mūžīgi.

Ļoti drīz mēs redzēsim savu Kungu vaigu vaigā (1. Kor. 13:12). Līdz tai dienai mūsu dzīvi ir jāveido šiem trim tikumiem: ticībai, cerībai un mīlestībai. Šī triāde atspoguļo kristīgās dzīves pilnību Garā. Tāpēc kristiešu vidū tā bieži tika pieminēta (Rom. 5:1–5; Gal. 5:5, 6; Ef. 1:15, 18; 4:1–5). Tomēr mīlestība ir vislielākā; galu galā tā ir vienīgais tikums, ar kuru raksturota paša Dieva daba (1. Jņ. 4:8).

Pakavējieties pie apgalvojuma, ka “Dievs ir mīlestība”. Kā mums īsti saprast, ko tas nozīmē? Un, lai gan mēs šo ideju varam aptvert tikai daļēji, kāpēc šī frāze mums ir tik laba vēsts? _____

TĀLĀKĪEM PĒTĪJUMIEM:

Elena Vaita "Need of Love", 545., 546. lpp.; "Review and Herald" 1888. g. 28. aug.

"Lai arī cik augstu amatu kāds ieņem, ja viņa sirds nav pilna ar mīlestību pret Dievu un citiem cilvēkiem, tad tas nav īsts Kristus māceklis. Pat ja viņam būtu liela ticība un pat spēks darīt brīnumus, bez mīlestības viņa ticībai tomēr nav vērtības. Kāds var izrādīt lielu devību, bet, ja viņš savu mantu nabagu uzturam izdala, vadoties no citiem motīviem un ne no patiesas mīlestības, tad ar šādu rīcību Dieva labvēlību neiemantos. Savā centībā viņš var mirt pat mocekļa nāvē, bet, ja šo soli neizraisa mīlestība, tad Dievs viņu uzskatīs par piekrāptu fanātiķi vai godkāriģu liekuli." (Elena Vaita "Apustuļu darbi" 318., 319. lpp.)

"Mums ir sprediķu pārpilnība. Tas, kas ir visvairāk vajadzīgs [..], ir mīlestība pret bojā ejošajām dvēselēm, tā mīlestība, kas bagātās straumēs plūst no Dieva troņa. Patiesa kristietība izplata mīlestību ar visu būtību. Tā skar katru dzīvībai svarīgu daļu – smadzenes, sirdi, palīdzīgās rokas, kājas – dodot cilvēkiem spēju stingri stāvēt tur, kur Dievs prasa stāvēt, lai viņu kājas neietu greizus ceļus un lai klibie netiktu novirzīti no ceļa. Dedzīgā, visu apņemošā Kristus mīlestība pret bojā ejošajām dvēselēm ir visas kristietības sistēmas dzīvība." (Elena Vaita "Lift Him Up" 134. lpp.)

"Var dziedināt tikai mīlestība, kas plūst no Kristus sirds. Tikai tas, kurā šī mīlestība plūst, tāpat kā sula kokā vai asinis ķermenī, var atjaunot ievainoto dvēseli." (Elena Vaita "Audzināšana" 114. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Vai jūs domājat, ka Pāvila tik pozitīvo mīlestības īpašību saraksts ir izsmeljošs? Ja ne, kādus vēl elementus jūs pievienotu šim sarakstam?

2. Ko, jūsuprāt, Pāvils domāja ar pavēli "Dzenieties pēc mīlestības" (1. Kor. 14:1)? Kā tas saistās ar to, ko viņš saka 1. Kor. 13:4–7?

3. Kuru mīlestības īpašību jums visvairāk būtu nepieciešams īstenot savā ikdienas dzīvē? Kuras būtu īpaši nepieciešamas jūsu vietējā draudzē? Starp citu, kāpēc Pāvils mīlestību salīdzina ar tādām dāvanām kā pravietošana, runāšana mēlēs un atziņa (1. Kor. 13:8)?

4. Pāvils norāda, ka mīlestība ir galīgais risinājums vienotības trūkumam Korintas draudzes locekļu vidū. Kāpēc? Kā tas attiecas uz mūsu draudzēm šodien?